

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/16/2014
Identifikačné číslo spisu:	6110010170
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6110010170.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. marca 2014 v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci obvineného O. P. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1 T 15/2010, o dovolaní obvineného O. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. novembra 2012, sp. zn. 5 To 11/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. P. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 T 15/2010, z 3. novembra 2011 bol obvinený O. P. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 31.07.2007 v T. T. uzatvoril v obchodnom zastúpení spol. B.O.S.S., spol. s r.o., IČO: 31 564 721, DIČ: 2020452588 ako dlžníkom, v tom čase so sídlom ul. 1. mája č. 485, Liptovský Mikuláš, zmluvu o pôžičke 5.000.000,- Sk s uvedením dátumu 01.08.2007, ručenú zmenkou s dobou splatnosti predmetnej sumy do 31.10.2007 bez úrokov, pričom túto uzatvoril s veriteľmi D. U. a Q. U., na podklade ktorej dňa 31.07.2007 od pošk. D. U. i prevzal finančnú hotovosť vo výške 2.500.000,- Sk a zvyšná suma vo výške 2.500.000,- Sk bola pošk. D. U. poukázaná z účtu č. XXXXX-XXXXXXXXXX vedenom v O., a.s. na účet spol. B.O.S.S., spol. s r.o., IČO: 31 564 721, DIČ: 2020452588, č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v Q. banke, a.s., pričom O. P. predmetnú zmluvu o pôžičke uzatvoril i napriek tej skutočnosti, že vedel, že vyššie uvádzanú finančnú hotovosť do dohodnutej doby splatnosti veriteľom nevráti, pričom poškodeného D. U. už pred uzatvorením zmluvy o pôžičke uisťoval, že túto v dohodnutom termíne splatnosti splatí z tržieb spol. B.O.S.S. spol. s r.o., avšak finančné prostriedky zo zmluvy o pôžičke v prospech spol. B.O.S.S. spol. s r.o. v sume 2.500.000,- Sk v hotovosti neodviedol a v sume 2.500.000,- Sk, ktoré boli spol. B.O.S.S., spol. s r.o. poukázané bankovým prevodom, prikázal v tejto zaúčtovať ako pôžičku od O. P. ml., na podklade čoho spol. B.O.S.S., spol. s r.o.

neeevidovala účtovne záväzok voči poškodenému D. U., a následne O. P. v zastúpení spol. B.O.S.S., spol. s r.o. s veriteľom D. U. uzatvoril dňa 29.02.2008 v T. zmluvu o pôžičke, ručenú zmenkou, v ktorej sa zaviazal vrátiť poškodenému D. U. prvotne požičanú sumu vo výške 5.000.000,- Sk, spolu s navýšením o dlžné úroky na 5.613.000,- Sk a úrokom 1,3 % mesačne, a to do 31.03.2008, čo sa však doposiaľ nestalo, čím poškodenému D. U. spôsobil škodu vo výške 165.969,59 € (5.000.000,- Sk).

Za to bol odsúdený podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. n/ Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. súd obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 77 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému D. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, T. T., škodu v sume 165.969,59 € (5.000.000,- Sk).

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodeného D. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, T. T., so zvyškom jeho nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podali odvolanie obvinený, krajský prokurátor a poškodený D. U.. Krajský súd v Banskej Bystrici na základe podaných odvolaní rozhodol dňa 6. novembra 2012 uznesením, sp. zn. 5 To 11/2012, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného O. P., krajského prokurátora v Banskej Bystrici a poškodeného D. U. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený O. P. prostredníctvom obhajkyne dovolanie s tým, že je naplnený zákonný dôvod na dovolanie v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V odôvodnení dovolania obvinený namieta spôsob hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa, ako i odvolacím súdom, sám hodnotí dôkazy so záverom, že poškodený ním nebol nijakým spôsobom uvedený do omylu. Dovolaním namieta, že skutkový stav, ktorý zistil súd, nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol uznaný vinným. V danom prípade ide o obchodnoprávny spor medzi obvineným a poškodeným, ako veriteľom a nie o trestný čin. Trestné právo a trestnoprávna kvalifikácia určitého konania, ako trestný čin, ktorý má súkromno-právny základ je potrebné považovať za ultima ratio (posledná možnosť), teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t.j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ak prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov osôb, v oblasti súkromno-právnych vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite osôb, aby „strážili“ svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu.

V ďalšej časti odôvodnenia dovolania namieta nesprávne hmotnoprávne ustanovenie, ktoré bolo použité pri jeho zaradení do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, bez akéhokoľvek odôvodnenia rozhodli o jeho zaradení do iného stupňa stráženia, do akého by podľa splnenia zákonných podmienok mal byť zaradený. Súdy vo svojich rozhodnutiach len uviedli uvedené zákonné ustanovenie, t.j., že vychádzali z § 48 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia. V uvedenej časti považuje rozhodnutie obidvoch súdov za nepreskúmateľné a neurčité.

Obvinený O. P. žiada, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 6. novembra 2012, sp. zn. 5 To 11/2012, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 3. novembra 2011, sp. zn. 1 T 15/2010, zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného O. P. uviedol, že hodnotenie zisteného skutkového stavu obvineným v nadväznosti na procesne vykonané dôkazné prostriedky, či už v prípravnom konaní, resp. na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Banská Bystrica považuje za subjektívne hodnotenie dôkazov obvineným, pričom toto nemá vplyv na naplnenie dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. K ďalšej námietke obvineného prokurátor uviedol, že tak prvostupňový, ako i odvolací súd aplikáciou ustanovenia § 48 ods. 4 Tr. por. a zaradením obvineného O. P. do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia zmiernil obvinenému výkon trestu odňatia slobody, pričom tak rozhodol v súlade s ustanovením § 48 ods. 4 Tr. zák.

Prokurátor navrhuje, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. P. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 T 15/2010, z 3. novembra 2011, ako i uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5 To 11/2012, zo 6. novembra 2012, odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

K obvineným O. P. uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd uvádza, že jedným z dovolacích dôvodov podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podriadený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napríklad nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 - § 30 Tr. zák.), premlčanie trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 - § 43 Tr. zák.), ukladanie trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú právny vzťah k právnemu posúdeniu skutku.

K citovanému dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia vyslovené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Po analýze dovolania obvineného O. P. dovolací súd ustálil, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerujú proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. Obhajoba v podstate spochybňuje súdmi ustálený skutkový stav a predkladá dovolaciemu súdu vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného O. P. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil zjavne aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v opise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený O. P. uznaný vinným.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, v závere dodáva, že z obsahu dovolania obvineného vyplýva, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu obvinený uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho dovolacie námietky sú pokračovaním jeho obhajoby z

konania pred súdom prvého stupňa, ako i opakovaním odvolacích dôvodov a smerujú proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. Obvinený v podstate spochybňuje súdmi ustálený skutkový stav a následne predkladá vlastnú verziu skutku a jeho právnu kvalifikáciu založenú na inom pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa si neosvojili hodnotenie dôkazov podľa predstáv obvineného, nie je naplnením zákonného dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

K námietke dovolateľa, v ktorej namieta zaradenie na výkon trestu odňatia slobody, dovolací súd poukazuje na to, že v prípade obvineného O. P. prichádzal do úvahy zákonný postup podľa § 48 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. so zaradením obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom strázenia. Okresný, ale i krajský súd aplikovali ustanovenie § 48 ods. 4 Tr. zák. v prospech obvineného O. P. a na výkon trestu odňatia slobody ho zaradili do ústavu so stredným - miernejším stupňom strázenia. Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti namieta nedostatok odôvodnenia rozhodnutia v tomto výroku, možno s ním súhlasiť, avšak dovolací súd poukazuje na ustanovenia § 371 ods. 7 Tr. por., podľa ktorého dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Najvyšší súd sa pri svojom rozhodnutí plne stotožnil s názorom tak okresného ako i krajského súdu uvedeného v písomnom vyhotovení oboch rozhodnutí. K námietke obvineného, že z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, akými úvahami sa súdy spravovali pri hodnotení všetkých dôkazov, je nutné uviesť, že odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici prevzal závery okresného súdu, ktoré sú vyčerpávajúce. Dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Dôvody, ktoré uvádza obvinený v podanom dovolaní sú zhodné s jeho odvolacími dôvodmi a najvyšší súd jednoznačne konštatuje, že týmito dôvodmi sa zaoberal, okrem okresného súdu, aj odvolací krajský súd, a preto v podrobnostiach na ne len poukazuje.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného O. P. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. P. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.